

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om avgift som för 2001 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en ettårig lag skall stiftas så, att principen om totalt kostnadsansvar inom olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen följs också 2001. Hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna samt lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt uppbärs för detta ändamål en

avgift om sammanlagt 307 milj. mk.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 2001 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2001 och gälla till utgången av 2001.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Det totala kostnadsansvaret för sjukvårdskostnader inom olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen genomfördes första gången 1993 genom ett temporärt system enligt lagen om avgift som för 1993 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna (1645/1992). Tillämpningen av systemet har därefter förlängts med ett år i sänder, senast genom lagen om avgift som för 2000 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna (1016/1999), med stöd av vilken en avgift om sammanlagt 307 milj. mk uppbärs hos försäkringsanstalterna. Av statsekonomiska skäl har avgiften varje år styrts till folkpensionsanstalten i syfte att minska

det statliga garantibelopp som avses i 59 § 2 mom. folkpensionslagen och 59 § 1 mom. sjukförsäkringslagen.

Med beaktande av olycksfalls- och trafikförsäkringssystemens karaktär och finansieringsansvar är det ändamålsenligt att en liknande avgift som den nuvarande, vilken baserar sig på trafikskade- och olycksfallspatienternas faktiska användning av tjänsterna inom den offentliga hälso- och sjukvården och uppbärs årligen inom försäkringssystemen, bibehålls. På detta sätt kan trafikskade- och olycksfallspatienterna garanteras likvärdig rätt till snabb och ändamålsenlig vård inom den offentliga hälso- och sjukvården oberoende av orsaken till vårdbehovet. Försäkringsbolagen skall fortfarande vara skyldiga att till trafikskade- och olycksfallspati-

enterna ersätta endast klientavgiften för användningen av offentlig hälso- och sjukvård. Social- och hälsovårdsministeriet har fortsatt att utreda hur avgiften skall kunna styras till den offentliga hälso- och sjukvården. Enighet om en genomförbar modell har dock inte kunnat nås. Därför föreslås att det nuvarande förfarandet skall fortgå också 2001.

Det föreslås att avgiften fortfarande skall uppbäras till ett belopp av 307 milj. mk. Av detta belopp skall olycksfallsförsäkringsanstalterna stå för en andel av 156 milj. mk, lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt för en andel av 22 milj. mk och trafikförsäkringsanstalterna för en andel av 129 milj. mk. Avgiften fördelas mellan de olika försäkringssystemen på samma sätt som innevarande år. Även uppördsförfarandet och fördelningen av avgiften mellan försäkringsbolagen inom olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen sker på samma sätt som tidigare. Avgiften skall styras till folkpensionsanstalten för att minska statens garanti-belopp i fråga om sjukförsäkringsfonden.

2. Propositionens verkningar

Med anledning av propositionen får staten från olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen ett belopp på 307 milj. mk, vilket används för att täcka statens garanti-belopp i fråga om sjukförsäkringsfonden.

Enligt 15 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) deltar staten i kostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring genom en s.k. tilläggsskyddsandel. Dessutom deltar staten indirekt i kostnaderna för grundskyddsandelen i lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring genom finansiering enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, folkpensionslagen, sjukförsäkringslagen och familjepensionslagen. Lantbruksföretagarna deltar i finansieringen genom en försäkringspremieandel. Sålunda faller en del av lantbruksföretagarnas andel om 22 milj. mk inom olycksfallsförsäkringssystemet direkt på statens ansvar genom tilläggsskyddsandelen och en del indirekt genom grundskyddsandelen.

Statens tilläggsskyddsandel är 32,95 % av totalkostnaderna år 2001. Folkpensionsanstaltens andel av finansieringen av grund-

skyddet är 25,85 % och lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 14,67 % av totalkostnaderna.

Med beaktande av att staten inte deltar i kostnaderna för lantbruksföretagarnas frivilliga olycksfallsförsäkring, blir statens direkta finansieringsandel ca 29 % och lantbruksföretagarnas ca 34 % av totalkostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring 2001. Statens indirekta kostnadsandel, som bildas genom grundskyddsandelen, beräknas bli ca 17 % av totalkostnaderna år 2001.

Genom finansieringen av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring beräknas den föreslagna avgiften således åsamka staten en utgift om sammanlagt uppskattningsvis ca 10 milj. mk år 2001. Av detta belopp betalas ca 6 milj. mk genom statens direkta andel och resten indirekt genom grundskyddsandelen.

Vid bedömning av kostnadseffekten har beaktats att av nettoavkastningen av de placeringar som överstiger den räntesats som använts som beräkningsgrund sänker hälften statens och hälften de försäkrades andel. Regeringen kommer i samband med budgetpropositionen för 2001 att avlåta en proposition med förslag till en lagändring i detta hänseende, enligt vilken i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare tas in nuvarande praxis som baserar sig på beräkningsgrunder som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet.

I olycksfalls- och trafikförsäkringssystemen kan kostnadsökningen inkluderas i försäkringspremierna. Inverkan på såväl olycksfalls- som trafikförsäkringspremierna uppskattas till ca 6 %. Avgiften höjer inte försäkringspremierna från nuvarande nivå. Av den avgiftsandel som lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring står för skall en tredjedel, dvs. uppskattningsvis ca 7 milj. mk, täckas med de försäkrades försäkringspremier. Denna andel motsvarar de försäkrades andel av finansieringen av totalkostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 2001 och avses bli behandlad i samband med den.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund, trafikförsäkringscentralen och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt hörts.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2001 och gälla den avgift som skall betalas för 2001.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

Lag**om avgift som för 2001 uppbärs hos olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De försäkringsanstalter som har rätt att i Finland bevilja obligatoriska försäkringar enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) eller trafikförsäkringslagen (279/1959) samt den i 2 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) avsedda lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt skall så som bestäms nedan för att minska statens garantibelopp enligt 59 § 1 mom. sjukförsäkringslagen till folkpensionsanstalten 2001 betala en avgift som uppgår till sammanlagt 307 miljoner mark. Detta belopp fördelar sig så att de försäkringsanstalter som beviljar olycksfallsförsäkringar står för en andel av 156 miljoner mark och de försäkringsanstalter som beviljar trafikförsäkringar för en andel av 129 miljoner mark. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt står för en andel av 22 miljoner mark.

2 §

Den i 1 § bestämda avgiftsandelen för olycksfallsförsäkringsanstalterna fördelar sig mellan dessa anstalter i proportion till de försäkringspremieinkomster som fastställts i bokslutet för 2001 för de i lagen om olycksfallsförsäkring avsedda försäkringarna, med

undantag för försäkringar som avses i 57 §. Avgiften för trafikförsäkringsanstalterna fördelar sig mellan dessa anstalter i proportion till de premieinkomster av trafikförsäkringen som fastställts i bokslutet för 2001. Den i 1 § bestämda avgiftsandelen för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt är slutlig.

3 §

Utan hinder av 35 § 2 mom. lagen om olycksfallsförsäkring och 13 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare kan den utgiftsökning, som denna lag åsatt för försäkringsanstalterna, 2001 och senare inkluderas i försäkringspremiegrunderna för den obligatoriska olycksfallsförsäkringen samt hänförs till totalkostnaderna för olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

På den premieinkomstökning som följer av denna lag uppbärs dock inte försäkringspremie-skatt enligt lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966), premie för främjande av trafiksäkerheten enligt trafikförsäkringslagen, premie för främjande av arbetarskydd enligt 35 § 4 mom. lagen om olycksfallsförsäkring eller premier enligt 58 § och 60 § 6 mom. i den sist nämnda la-

gen, och inte heller kostnader som avses i 2 § lagen om bindande av vissa skadestånd för olycksfall vid lönenivån (957/1971) eller premier enligt 12 § lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991). Avgiften enligt denna lag beaktas inte heller vid fastställandet av de utgifter för skydd i arbetet som anges i 14 § lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

4 §

Olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna är skyldiga att kalendermånadsvis betala förskott på den avgift som avses i 1 §. Förskottet utgör varje kalendermånad 1/12 av de belopp som försäkringsanstalterna skall betala enligt 1 §. Förskottet fördelar sig mellan olycksfallsförsäkringsanstalterna och mellan trafikförsäkringsanstalterna i proportion till de försäkringspremieinkomster som i bokslutet för 1999 har fastställts för den obligatoriska olycksfallsförsäkringen och för trafikförsäkringen.

Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt skall kalendermånadsvis betala 1/12 av det belopp som fastställts i 1 §.

Försäkringsanstalterna skall före den 15 dagen varje månad betala förskott på premieinkomsten för olycksfallsförsäkringen till Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund och på premieinkomsten för trafikförsäkringen till trafikförsäkringscentralen. Social- och hälsovårdsministeriet förmedlar avgifterna till folkpensionsanstalten. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att då det förmedlar det i 1 § bestämda beloppet till

folkpensionsanstalten debitera Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbunds och trafikförsäkringscentralens konton med ett belopp som motsvarar de betalda förskotten.

5 §

De avgiftsandelar som de i 4 § 1 mom. avsedda olycksfalls- och trafikförsäkringsanstalterna har betalt i förskott justeras att motsvara den i 2 § bestämda fördelningen av avgiftsandelarna efter det att 2001 års försäkringspremieinkomster av olycksfalls- och trafikförsäkringen har fastställts genom bokslut.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer för varje försäkringsanstalt förskottet samt den slutliga avgiftsandelen. Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund och trafikförsäkringscentralen sköter uppbörden av de slutliga avgiftsandelarna enligt 1 mom. samt redovisningen av dessa till försäkringsanstalterna.

6 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

7 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001. Lagen gäller avgiften för 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 september 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*